

STOWARZYSZENIE POTOMKÓW SEJMU WIELKIEGO

Budujmy Europę godną tradycji Rzeczypospolitej

Adres: ul. Aspekt 67/36 01-904 Warszawa, adres do korespondencji: ul. Wilanowska 37, willa Ave 05-510 Konstancin-Jeziorna;
www.spsw.pl; KRS: 0000296838 REGON: 120638451 NIP 679-297-64-63; e-mail: spsw@spsw.pl; konto bankowe nr PL 98 1500
1487 1214 8007 5930 0000 w Kredyt Bank S.A, BIC: KRDBPLPW

HARODLĖS SUTARČIAI 600 METŲ TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA

Zamoscėje - 2013 metų rugsėjo 27-28 d.

„Harodlės sutartis lenkų–lietuvių santykių fone nuo Krėvos iki Abiejų Tautų Tar-
pusavio Įsipareigojimo“

Konferencijos Globėjas

Lenkijos Respublikos

Prezidentas Bronisław Komorowski

Zamoscės Rotušė - Consulus salė

Projekto vadovas:

Michał Kwilecki – Didžiojo Seimo palikuonių asociacijos vice kancleris

tel. 516 120 449; el. paštas: michal.kwilecki@onet.eu

Organizatoriai:

1. Didžiojo Seimo palikuonių asociacija;
2. Zamoscės muziejus;

Zarząd: Andrzej Jan Krzyżanowski, *Marszałek*; Krzysztof Bystram, Mariusz Nowina-Rożnowski, *Wicemarszałkowie*; Witold Zi-
lonka, *Sekretarz*; Beata Kazimierska-Korsak, *Skarbnik*; **Przewodniczący:** *Komisji Heroldii* – Marek Jerzy Minakowski, *Komisji*
Rewizyjnej – Piotr Biliński; *Kolegium Senatu*: Stanisław Czartoryski, *Kanclerz*; Maria H. Szeptycka, *Wicekanclerz*; Michał Kwi-
lecki, *Wicekanclerz*

3. Lenkijos istorijos muziejus;
4. Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų centras;
5. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės institutas;
6. Lenkijos heraldikos draugija.

Remiančios organizacijos:

1. Jurgio Giedraičio Lietuvos ir Lenkijos dialogo ir bendradarbiavimo forumas;
2. Lietuvos Bajorų Karališkoji Sąjunga
3. Lenkijos Istorijos Muziejaus Draugija;
4. Lenkijos Bajorų Asociacija.

Pranešėjai:

1. Prof. Jan Tęgowski – Lenkija;
2. Prof. Henryk Lulewicz – Lenkija;
3. Prof. Grzegorz Błaszczak – Lenkija;
4. Prof. Krzysztof Pietkiewicz – Lenkija;
5. Habil. dr. Lidia Korczak – Lenkija;
6. Prof. Marcelli Antoniewicz – Lenkija;
7. Dr. Tomasz Jaszczolt – Lenkija;
8. Dr. Marek Jerzy Minakowski – Lenkija;
9. Prof. Anna Sochacka – Lenkija;
10. Prof. Jan Wroniszewski – Lenkija;
11. Prof. Franciszek Ziejka – Lenkija;
12. Dr. Alieh Dziarnovič – Baltarusija;
13. Dr. Aliaksandr Hruša – Baltarusija;
14. Paul Srodecki – Vokietija;
15. Prof. Robert Frost – Didžioji Britanija;
16. Dr. Sergej Polechov – Rusija;
17. Dr. Jonas Drungilas – Lietuva;
18. Dr. Vytas Jankauskas – Lietuva;
19. Prof. Andriej Blanuca – Ukraina.

Diskusijų dalyviai:

1. Prof. Andrzej Zakrzewski;

2. Prof. Andrzej Rachuba;
3. Prof. Maria Koczerska;
4. Prof. Henryk Samsonowicz;
5. Habil. dr. Sławomir Górczyński;
6. Prof. Ryszard Szczygieł;
7. Dyr. Jan Malicki,
8. Prof. Krzysztof Skupieński

Garbės komitetas:

1. **Gediminas Kirkilas** – Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojas;
2. **Bogdan Zdrojewski** – Lenkijos Kultūros ir nacionalinio paveldo ministras;
3. **Eugeniusz Grzeszczak** – Lenkijos Seimo pirmininko pavaduotojas;
4. **Stanislovas Karczewski** – Lenkijos Respublikos Senato pirmininko pavaduotojas;
5. **Loreta Zakarevičienė** – Lietuvos Respublikos ambasadorė Lenkijoje;
6. **Jolanta Szolno-Koguc** – Liublino vaivada;
7. **Krzysztof Hetman** – Liublino vaivadijos maršalka;
8. **Marcin Zamoyski** – Zamoscės meras;
9. **Prof. Alvydas Nikžentaitis** – Jurgio Giedraičio Lietuvos ir Lenkijos dialogo ir bendradarbiavimo forumo prezidentas;
10. **Prof. Andrzej Rottermund** – Karališkosios pilies Varšuvoje direktorius;
11. **Prof. Henryk Samsonowicz** – Varšuvos universiteto istorijos institutas;
12. **Prof. Andrzej Ciechanowiecki** – Lanckoronskių fondas;
13. **Maciej Radziwiłł** – Stebėtojų Tarybos pirmininkas, Trakcja S.A.;
14. **Dr. Sławomir Górczyński** – Lenkijos heraldikos draugijos Prezidentas.

Rėmėjai:

Privatus rėmėjas:

- Maciej Radziwiłł;

Instituciniai rėmėjai:

- Lanckoronskių Fondas Londone;

- Polish Aid Foundation Trust Londone;

- Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų centras.

Partneriai:

- Agentūra „AM ART-Media“;
- Agentūra „Neo-Art Maria Bujnowska“;
- Vertimas į anglų kalbą – ponia Barbara Thun (Lenkijos bajorų asociacija);
- Tadeusz Gajl – herbų vaizdai;
- Banketo organizavimas – viešbutis ir restoranas „Renesansas“ Zamoscė, Graikų g. 6.

Svarbūs Klausimai

Su Horodlės sutartimi prasidėjo Respublikos istorija. Lenkijos istorijoje ši sutartis pirmiausiai yra siejama su didele politine sėkme. Tai buvo sėkminga ne tik Lenkijos Karalystei bet ir Katalikų Bažnyčiai.

Ar kitos tautos, kurios tuo metu formavosi šiandieninėje Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos teritorijoje, šį įvykį vertina taip pat? „Aukso amžius“ buvo bendras visiems. Tačiau, ar vėlesnių nelaimių ir padalijimų kaina buvo vienodai lygiai paskirstyta?

Ar tiesa, kad lenkai yra labiausiai palankūs senajai Respublikai, o kitiems kyla klausimas ne tik apie bendro sugyvenimo trūkumas, valstybės praradimą, bet ir galimai prarasto identiteto grėsmę? Kiek aktualus yra klausimas, ar politiniai sprendimai padaryti Horodlėje buvo vienodi visų naudai? Kaip šiandien iš nepriklausomų valstybių, buvusių Respublikos teritorijoje, perspektyvos galima pažvelgti į aljanso sudarymą prieš kelis šimtmečius? Ar lietuviams, baltarusiams ir ukrainiečiams aljansas su Lenkija buvo istorinė galimybė ar nusivylimą šaltinis?

Per 600 metų nuo Sutarties pasirašymo atsakymų į šiuos klausimus bus ieškoma mūsų konferencijoje. Tai mėgins atlikti garsūs Lenkijos, Lietuvos, Ukrainos, Baltarusijos, Rusijos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos istorikai.

Konferencijos programa:

2013 rugsėjo 27 d.

15.00-15.30 - Konferencijos atidarymas

Pirmoji Sesija: Aplink Horodlės sutartį

Moderatorius: Prof. Ryszard Szczygiel

15.30-15.55, Prof. Jan Tęgowski, *Kelias į Horodlę - Lenkijos-Lietuvos suartėjimo procesas nuo Krėvos;*

15.55-16.20, Prof. Andrej Blanuca, *Lietuvos kunigaikščio Vytauto Didžiojo politika Lietuvos Didžioji Kunigaikštystėje po Horodlės unijos;*

16.20-16.45, Dr. Alieh Dziarnovič, *Horodlės unija: LDK visuomenės skaidymas ar transformacija;*

16.45-17.10, Dr. Vytas Jankauskas, **Homogialiniai aktai ir dinastijos vidiniai santykiai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje.**

17.10-17.30 – Pertrauka

17.30-17.55, Dr. Sergiej Polechov, *Horodlės unija ir pilietinis karas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje po Vytauto mirties;*

17.55-18.20, Prof. Anna Sochacka, *Lenkų politinio elito santykiai iki Horodlės unijos;*

18.20-18.45, Doc. Lidia Korczak, *Kas liko po Horodlės? Lenkų ir lietuvių derybos dėl unijos XV-XVI a. sandūroje (Vilnius, Melnikas);*

18.45-19.10, Prof. Krzysztof Pietkiewicz, *Lietuviškos konotacijos Melniko unijoje – 90 metų po Horodlės.*

19.10-19.40 – Diskusija

20.00 – Vakarienė

2013 rugsėjo 28 d.

Antroji Sesija: Aplink Horodlės sutarties signatarus

Moderatorius: prof. Krzysztof Skupieński

9.00-9.25, Prof. Marcelli Antoniewicz, *Horodlės unijos genealoginės-heraldinės ir topografinės aplinkybės šaltinių ir istoriografijos tradicijų šviesoje;*

9.25-9.50, Prof. Jan Wroniszewski, *Horodlės priėmimas (adopcija) vėlyvųjų viduramžių Lenkijos herbų priėmimų praktikos šviesoje;*

9.50-10.15, Dr. Marek Jerzy Minakowski, *Horodlėje pasirašiusių palikuonys Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės elituose vėlesniais amžiais.*

10.15-10.30 – Pertrauka

10.30-10.55, Prof. Henryk Lulewicz, *Maršalkos Jokūbo Rałowicziaus giminės (herbas Pobóg) peripetijos (XV – XVI amžiai);*

10.55-11.20, Dr. Tomasz Jaszczolt, *Niemirų iš Wsielubijos giminė (herbas Jastrzębiec) iki XVI amžiaus vidurio;*

11.20-11.45, Dr. Aliaksandr Hruša, *Lenkiškas „gerųjų krikščionių teisės“ importas ir jo recepcija LDK XIV a. pabaigoje - XVI a. pirmojoje pusėje.*

11.45-12.15 – Diskusija

12.30-13.30 – Pietūs

Trečioji Sesija: Aplink Lietuvos ir Lenkijos sąjungą

Moderatorius: prof. Andrzej Rachuba

13.30-13.55, Prof. Robert Frost, *Horodlės Sąjunga Europos kontekste;*

13.55-14.20, Dr. Jonas Drungilas, *Lietuvos-Lenkijos unijų aidai (nuo Krėvos per Horodlę iki Liublino): migracija, reemigracija ir į Žemaitiją atvykusios šlėktos ryšiai su Tėvyne (XVI a. antra pusė - XVII a. pradžia).*

14.20-14.35 – Pertrauka

14.35-15.00, Prof. Grzegorz Blaszczyk, *Lenkijos-Lietuvos unija 1569-1791 metais;*

15.00-15.25, Dr. Paul Srodecki, *Lenkų-kryžiuočių ginčai bei Lietuvos klausimas Konstancos ir Bazelio susirinkimuose;*

15.25-15.50, Prof. Franciszek Ziejka, *Horodlės tradicijų vaidmuo Lenkijos tautiniame gyvenime nelaisvės laikais.*

15.50-16.25 – Diskusija

16.25-16.40 – Pertrauka

16.40-17.40, **Lenkija-Lietuva-Europa viduramžiais ir naujaisiais amžiais**

Diskusija. Dalyvauja Prof. Marija Koczerskia, Prof. Andrzej Rachuba, Prof. Henryk Samsonowicz, Prof. Andrzej Zakrzewski, Dr Sławomir Górzyński;

Moderatorius: Dyr. Jan Malicki;

**18.00 – Horodlės sutarčiai skirtos parodos atidarymas
„Nuo Horodlės iki Horodlės: 1413-2013“**

**Zamoscės muzie jus,
Armėnų g. 26**

20.00 – Banketas viešbutyje-restorane „Renesansas“